

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER İÇİN EĞİTİM-ÖĞRETİM VE ÖLÇME-DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu yönergenin amacı; Gazi Üniversitesinin ön lisans, lisans ve lisansüstü Programların da öğrenim gören engelli öğrenciler için eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu yönerge, Gazi Üniversitesinin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören engelli öğrencilerin eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu yönerge; 14.08.2010 tarih ve 27672 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu yönergede geçen

- a) Akademik Birim: Gazi Üniversitesinde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren Enstitü, Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulunu,
- b) Ders: Gazi Üniversitesinin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında yer alan zorunlu/seçmeli teorik/uygulamalı derslerini,
- c) Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisi: Gazi Üniversitesine bağlı enstitü/fakülte/yüksekokul/ meslek yüksekokulu sekreterlerini,
- ç) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve koruma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,
- d) Okuyucu-İşaretleyici: Gazi Üniversitesinde görev yapan, engelli öğrencilere sınavlarında refakat eden, sınav olunan ders konularının terminolojisine hâkim öğretim elemanı veya kamu görevlisini,
- e) Rapor: Tam teşekküllü bir sağlık kuruluşundan engeline bağlı fonksiyon kaybının değerlendirildiği ve özürölülük oranının belirtildiği Engelli Raporu’nu ifade eder.
- f) Sınav: Gazi Üniversitesinde ön lisans, lisans ve lisansüstü programlara dair yapılan ara sınavlar ve genel sınavlar ile bu sınavlara ek olarak yapılan mazeret, bütünleme, tek ders, muafiyet vb. sınavları,
- g) Üniversite: Gazi Üniversitesini ifade eder.

SENATONUN

23/09/2021 tarih ve 2021/25 sayılı
kararı ektir.

İKİNCİ BÖLÜM

Derslerin Yürütülmesine İlişkin Esaslar

Derslerin yürütülmesi

MADDE 5 – (1) Engelli öğrencilere engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencinin ders uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik ders öncesinde, ders esnasında ve ders sonrasındaki uygulamalara ilişkin esaslar aşağıdaki gibidir:

a) Engelli Öğrenci Birimi, akademik birimlerdeki engelli Öğrenci Birimi Temsilcilerine engelli öğrencilerin kimlik bilgileri ve engel durumları ile ilgili bilgi verir.

b) Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisi, engelli öğrencilerin danışmanlarına ve derslerinde ya da sınavlarında görev alacak öğretim elemanlarına, bu öğrencilerin kimlik bilgileri ve engel durumlarıyla ilgili bilgi verir.

c) Öğretim elemanları, Engelli Öğrenci Birimi temsilcisi tarafından gönderilen engelli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.

ç) Öğretim elemanları engelli öğrencilere yönelik ders materyali konusunda Engelli Öğrenci Birimi ve Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ile işbirliği yapar.

d) Engelli öğrenciye yönelik ilgili öğretim elemanı ve akademik birim temsilcisi tarafından Engelli Öğrenci Birimi ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile koordineli olarak ders ile ilgili gerekli akademik uyarlamalar yapılır.

e) İşitme engelli öğrencinin bulunduğu sınıflarda öğrencinin işitme cihazı kullanıp kullanmadığına bakılmaksızın oturma düzeni, öğrencinin ders veren/sunum yapan öğretim elemanını rahatlıkla görebileceği şekilde oluşturulur.

f) Öğretim elemanı işitme engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda yüzü sınıfa dönük bir şekilde ders verir/sunum yapar ve ayrıca bu öğrencilere basılı ders materyalleri verir.

g) Görme engelli öğrencilerin derslerde kullandığı bilgisayarların sesli hale getirilmesi olanağı sağlanır.

ğ) Görme engelli öğrenciye ders kapsamındaki konuları ses kayıt cihazı ile kaydetmesine fikri mülkiyet hakları saklı olarak ve başkaları ile paylaşmaması kaydı ile izin verilir.

h) Öğretim elemanı tarafından görme engelli öğrenciye derslerde anlatılan konuya dair kullanılan görsel materyallerin (fotoğraf, grafik, şekiller vb.) sesli betimlemesi yapılır.

ı) Bedensel engelli öğrencilerin bulunduğu sınıfların mimari olarak en uygun katlarda oluşturulması sağlanır.

i) Binalarda engelli öğrenciler için gerekli düzenlemeler yapılır.

j) Engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ders veren öğretim elemanı ders ile ilgili materyali engel gruplarını dikkate alarak hazırlar ve talep etmeleri hâlinde söz konusu materyalleri öğrencilere verir.

k) Engelli öğrencilere verilen ödev ve projeler, öğrencilerin engel grubu dikkate alınarak uyarlanır.

l) Derslerde ya da ders programları ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur.

SENATONUN

23/09/2021 tarih ve 2021/25 sayılı
kararı ektir.

Ders muafiyeti

MADDE 6 - (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile belgelendirilen ve muafiyet isteğinde bulunan ğrenci/öğrencilerin ders seçmeli ise eşdeğeri, eşdeğeri yoksa ya da zorunlu ise danışmanın ve ders veren ğretim elemanının onayıyla söz konusu gşlklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar ve düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır.

(2) ğrencinin yapılan uyarlamalara rağmen, engeli nedeniyle dersin gereklerini yerine getirememesi veya o derse bir eşdeğer ders olmaması hâlinde bu konuda gelişen program ve teknik kullanılarak ders programı öğrencinin ihtiyaına göre uyarlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

lme ve Değerlendirme Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Sınav uygulamaları

MADDE 7 – (1) Sınav öncesinde, sınav esnasında ve sınav sonrasında engelli öğrencilere (engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencinin sınav uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine) yönelik lme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki gibidir:

a) Sınav salonları engelli öğrencilerin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak düzenlenir.

b) Sınav görevlilerinin sınav süresi ve sınav sorularıyla ilgili olarak yapacakları açıklama, hatırlatma ya da düzeltmelerin engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapmaları sağlanır.

c) Engeline raporla belgeleyen öğrencilerin sınavlara yardımcı araç-gereç ile (işitme cihazı, teleskopik gzlk, prizmatik gzlk, büyüteç vb.) girmeleri sağlanır.

) Engelli ğrenciler için yazılı sınavlarda, sınav olunan ders ile ilgili bölümün terminolojisine hâkim (ğretim görevlisi/araştırma görevlisi vb.) refakat edecek okuyucu-işaretleyici görevlendirilir.

d) Engeline raporla belgeleyen ve yüz yüze yapılması konusunda kısıtlılıklar yaşayan öğrencilerin sınavları bilgisayar ortamında yapılır.

e) Kısmi görme engelli öğrenciler için soru kitapçı ya da soru kâğıdı 16-18 punto ya da daha büyük puntolarda basılmış olarak hazırlanır. Total görme engelli öğrenciler şekilli sorulardan muaf tutulur.

f) Engelli ğrencilerin sınavları engeline göre dersin hedefi değişmeksizin farklı formatlarda yapılabilir.

g) Görme, işitme, bedensel engeli olan, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, disleksi-disgrafı, otizm spektrum bozukluğu gibi tanıları bulunan öğrencilerin normal sınav salonlarından ayrı olarak düzenlenen sınav salonlarında sınava girmeleri sağlanır.

ğ) Düzenlenen ayrı sınav salonlarının, öğrencilerin sınavla ilgili değişiklikleri öğrenebilmesi ve gerektiğinde soru sorabilmesi için diğer öğrencilerin sınava alındıkları sınav salonlarına yakın olmasına dikkat edilir.

SENATNUN

23./09/2021 tarih ve 24/225 sayılı
kararı ekidir.

Hasan KALEM
Genel Sekreter

h) Okuyucu-işaretleyici ya da büyük punto soru kâğıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli öğrenciler ile yazma ve hareket güçlüğü olan engelli öğrencilere sınav süresinin yarısı kadar ek süre verilir. Engelli öğrencilere engeline göre ek sınav süresi verilir.

ı) Engelli öğrencilerin sınavlara ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (insülin kalemı vb.) girmelerine izin verilir.

i) Engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde tuvalet-lavabo ihtiyacını karşılamasına izin verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uyumsuzluk ve hüküm eksikliği

MADDE 8 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; Yükseköğretim Kurulu Engelli Öğrenciler Komisyonu kararları Yükseköğretim Kurumları Engelli Danışma Koordinasyon Yönetmeliği hükümleri, ilgili Senato kararları ve Gazi Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Komisyonu Kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönerge hükümleri, Gazi Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Gazi Üniversitesi Rektörü yürütür.

SENATONUN

23/09/2021 tarih ve 4/225 sayılı
kararı ektir.